

Идеја госп. Војислава Девића да се изгради храм свехришћанског сусретања и помирења доводи Србију и Црну Гору, по први пут у њиховој историји, у ситуацију да уместо граничних земаља великих хришћанских центара постану место сусретања хришћанских цркава, краљевских породица и витешких редова — својеврсни центар хришћанског света односно облик глобализације хришћана.

Са урбанистичке тачке гледишта, концептуално тј. програмски тај свехришћански комплекс „Св. Јован Крститељ“ био би светски уникат.

Бранко Б. Бојовић, архитект,
саветник у Институту за архитектуру и урбанизам Србије

The idea of Mr. Vojislav Dević for a temple of all-Christian meeting and reconciliation to be built, puts Serbia and Montenegro, for the first time in their history, in a situatin where they would, instead of being the borders of great Christian centers, become the meeeting place of Christian Chureles, royal families and orders of knighthood - a uniane center of Christians.

From the urbanist point of view, this all-Christian complex St. John the Baptist would conceptually be unique in the world.

**Branko B. Bojović, architect in the Institute
for Arhitecture and Urbanism of Serbia**

Једно је сигурно, ова миротворна идеја академика Девића надилази значај сваке појединачне хришћанске цркве, сваке појединачне краљевске куће или витешког реда и значај било које државе. Њеним остварењем, тамо где црква и држава процене да се изградњом овог сакралног комплекса даје нова шанса хришћанству и хришћанима, отвориће се нова епоха миротворачке глобализације хришћанства.

Иницијативна група

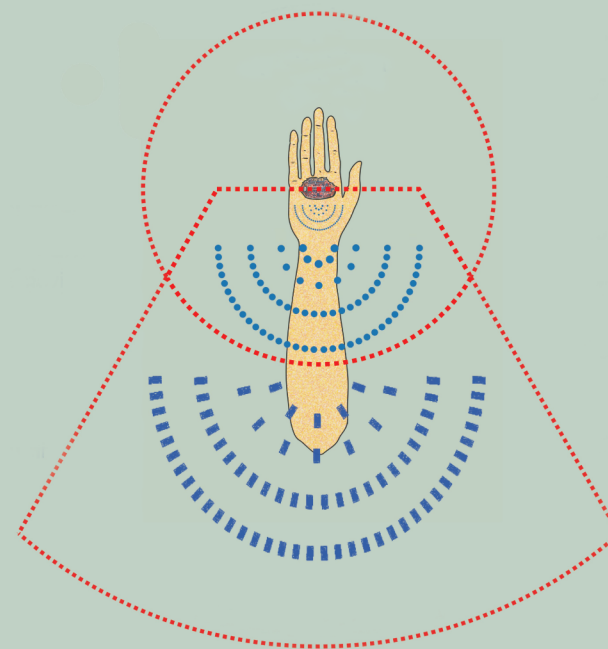
One thing is certain: this peacemaking idea of academician Dević surpasses the significance of any single Christian church, any single royal house or order of knighthood and significance of any state. Its realization, where the Church and the state decide that the building of this sacral complex gives a new chance for Christianity and Christians, will open a new era of peacemaking globalization of Christianity

The Initiative Group

ИДЕЈНИ КОНЦЕПТ ХРАМА СВЕХРИШЋАНСКОГ СУСРЕТАЊА И ПОМИРЕЊА „СВ. ЈОВАН КРСТИТЕЉ“

THE CONCEPTUAL DESIGN OF THE TEMPLE OF ALL-CHRISTIAN MEETING AND RECONCILIATION ” St. JOHN THE BAPTIST “

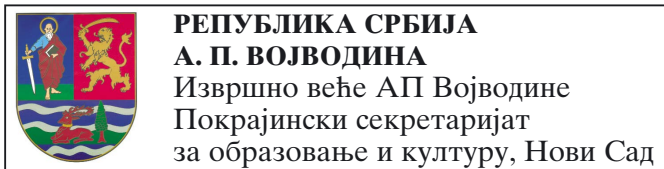
Војислав Д. Девић
Нови Сад
7511

Vojislav D. Dević
Novi Sad
2003

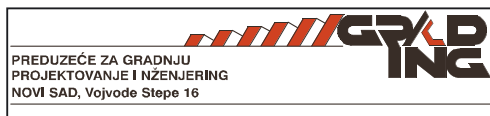
Copyright ©
Аутор Војислав Д. Девић, 2003.
Сва права задржана.

Штампано у Новом Саду.

Објављивање ове књиге помогли су:

Госпођа Мица Милекић из Новог Сада

Ј.П. ПОСЛОВНИ ПРОСТОР
Нови Сад, Народног фронта 53

d.o.o. „karin komerc“, Šid

Господин Хаџи Јован Михајловић, Нови Сад

Војислав Д. Девић

**ИДЕЈНИ КОНЦЕПТ
ХРАМА СВЕХРИШЋАНСКОГ СУСРЕТАЊА
И ПОМИРЕЊА
„Св. ЈОВАН КРСТИТЕЉ“**

Vojislav D. Dević

**THE CONCEPTUAL DESIGN
OF THE TEMPLE OF ALL-CHRISTIAN
MEETING AND RECONCILIATION
”St. JOHN THE BAPTIST“**

Превод на енглески
Маја и Вук Марковић

Translated into English by
Maja and Vuk Marković

Нови Сад • Нови Сад
7511. 2003.

ПРЕДГОВОР

Идеја господина Војислава Д. Девића, архиепископа из Новог Сада, да се над руком Св. Јована Крститеља изнад руком која је крстила Христа, негде у Србији и Црној Гори изгради симболички храм свехришћанског сусрећања и помирења, мислим да заслужује пажњу свеукупне наше јавности – и верника, и атеиста, и антииста – из многих разлога међу којима бих истакао само неколико које сматрам за најважније.

Најпре, расколи у хришћанском свету довели су српски народ у ситуацију да вековима живи на територијама које су лимеси источних и/или западних области хришћанства, што је још Св. Сава означао као запад Истиока и исток Запада. Идеја господина Војислава Д. Девића доводи Србију и Црну Гору у ситуацију да постојану место сусрећања хришћанских цркава, својеврстан центар хришћанског света и по први пут у својој историји.

Остварење идеје господина Девића подразумева изградњу великог урбанистичког комплекса са храмовима који би припадали црквама, државама, династијама и вишим редовима. Са урбанистичке тачке гледишта концептуално, из програмски, овај комплекс био би светски унікалан, а могао би да буде и од изузетног архиепископског значаја.

Постојање оваквог комплекса у Србији и Црној Гори могао би, поред верског, да има и политички, и исторички изјеконски, и културни, и уметнички, и сваки други значај. Када се ради о његовој изградњи

САКРАЛНИ КОМПЛЕКС СА ХРАМОМ СУСРЕТАЊА И ПОМИРЕЊА ТРИ РИМА И ДРУГИХ ХРИШЋАНСКИХ ЦЕНТРА ПОД РУКОМ СВЕТОГ ЈОВАНА КРСТИТЕЉА У III МИЛЕНИЈУМУ

Савремени свет је у превирању. Знаци Апокалипсе су присутни дилем земљиног шара. Капитализам, бољшевизам, комунизам, фашизам, социјализам, демократија, либерализам и други „избавитељски“ покрети, системи и економско-политички облици нису донели решења кључних проблема савремене цивилизације, као што су глад, болест, загађење, страх и етнички и религиозни сукоби.

Парламентарна монархија као државно устројство и хришћанство у својој изворно христовској суштини и форми показали су се као поуздан и проверен средњи пут међу државним и религиозним фундаментализмима.

Хришћанство би могло да постане у III миленијуму кључни фактор стабилности и равнотеже у завађеном свету. Да би могло бити другима пример уравнотежености и мудрости, хришћанство се прво мора само уравнотежити и помирити само са собом.

Ово је приказ једне идеје за васељенско помирење три Рима, протестантских, евангелистичких и других хришћанских центара, као и хришћанских краљевских породица и витешких редова, а под руком Светог Јована Крститеља. Само силе зла изазивају да се воде борбе и ратови између православних, католичких и протестантских центара.

Бољојављење
Еррһану

стантских цркава, између хришћанских краљевских породица и витешких редова, а за блага овога света.

Божије провиђење је током прва два миленијума у више наврата водило руку Св. Јована Претече у Србију и Црну Гору на чување. И данас се она налази у Србији и Црној Гори, на Цетињу у Цетињском манастиру. Рука Св. Јована Крститеља има сувише велики васељенски значај и енергетско-мистичну моћ да би била на спасење само једном народу, макар то био и српски народ, или само једноме краљу макар то био и српски или црногорски краљ.

Рука Св. Јована Крститеља Претече заслужила је да јој се подигне читав сакрални комплекс, комплекс са храмом сусретања и помирења свих хришћана, хришћанских цркава, краљевских породица и витешких редова. Такав сакрални комплекс сусретања и помирења, посвећен руци која је крстила Исуса Христа на Јордану, треба подићи у тежишном простору између три Рима (Рима Ватикана, Константинопоља и Москве) и протестантских европских центара. То тражено тежиште налази се у Европи, у Србији и Црној Гори, на простору између највеће европске реке Дунава (библијско име Фисон, а античка имена Истер и Матоас), једне од библијске „четири рајске реке“ (по Константину Филозофу и Северијану Гавалском) и Боке Которске, „невјесте Јадрана“. Између Дунава и Боке Которске постоји неколико изузетних енергетских високо трептећих локација за утемељење овог миротворног хришћанског комплекса и храма.

Не постоји ниједно друго тежишно место, сем овога између Дунава и Боке Которске, и не постоји ниједна друга хришћанска реликвија сем руке Св. Јована Крститеља, где би се и уз чију помоћ могло остварити сусретање и помирење три Рима и других хришћанских центара, краљевских породица и витешких редова.

Црква помирељ и посредник међу завађеним и непомиреним хришћанским центрима може бити Срп-

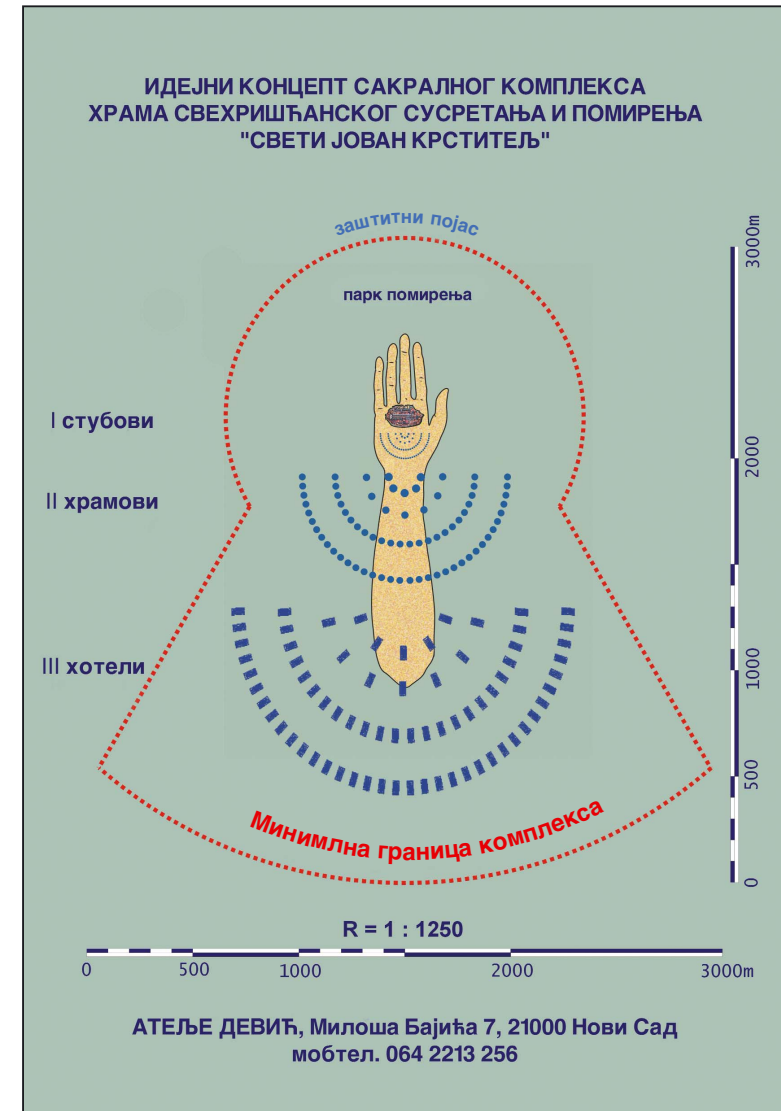
Рука Св. Јована Крститеља у тежишном гравитационих утицаја три Рима и других хришћанских центара

ска православна црква која је уједно и садашњи домаћин и чувар руке Св. Јована Претече.

Помирење свих хришћана, хришћанских цркава, краљевских породица и витешких редова под руком Св. Јована Крститеља није на нивоу догмата. Догматске верске разлике и даље остају. Сусретање и помирење је у заједничкој нади за спасењем и љубави према Богу, божијој творевини и према ближњем, а под руком Св. Јована Претече.

Овакав хришћански саборни сакрални комплекс није само место сабрања црква, монарха и хришћана, он треба да постане и место зацељења свих рана, геноцида и унијаћења у име Христа и место сусретања и помирења завађене браће кроз узајамно тражење опроштаја свих од свију и Бога, а нарочито у вези са хришћанским црквеним расколима и крсташким ратовима током другог миленијума, дакле самим тим и место преображења хришћанства у трећем миленијуму.

Сакрални комплекс свехришћанског сусретања и помирења има за циљ да онима који му стреме, који се у њему и око њега сабирају, открива и пројављује смисао оба Христовог доласка, обе Христове природе – Божије и човечанске, односно оба предсказања, онога са вода Јорданских (Богојављење) и онога са острва Патмоса (други долазак Христов).

Идејни концепт сакралног комплекса Храма свехришћанског сусретања и помирења „Св. Јован Крститељ“

УРБАНИСТИЧКО-АРХИТЕКТОНСКИ КОНЦЕПТ САКРАЛНОГ КОМПЛЕКСА ХРАМА СВЕХРИШЋАНСКОГ СУСРЕТАЊА И ПОМИРЕЊА

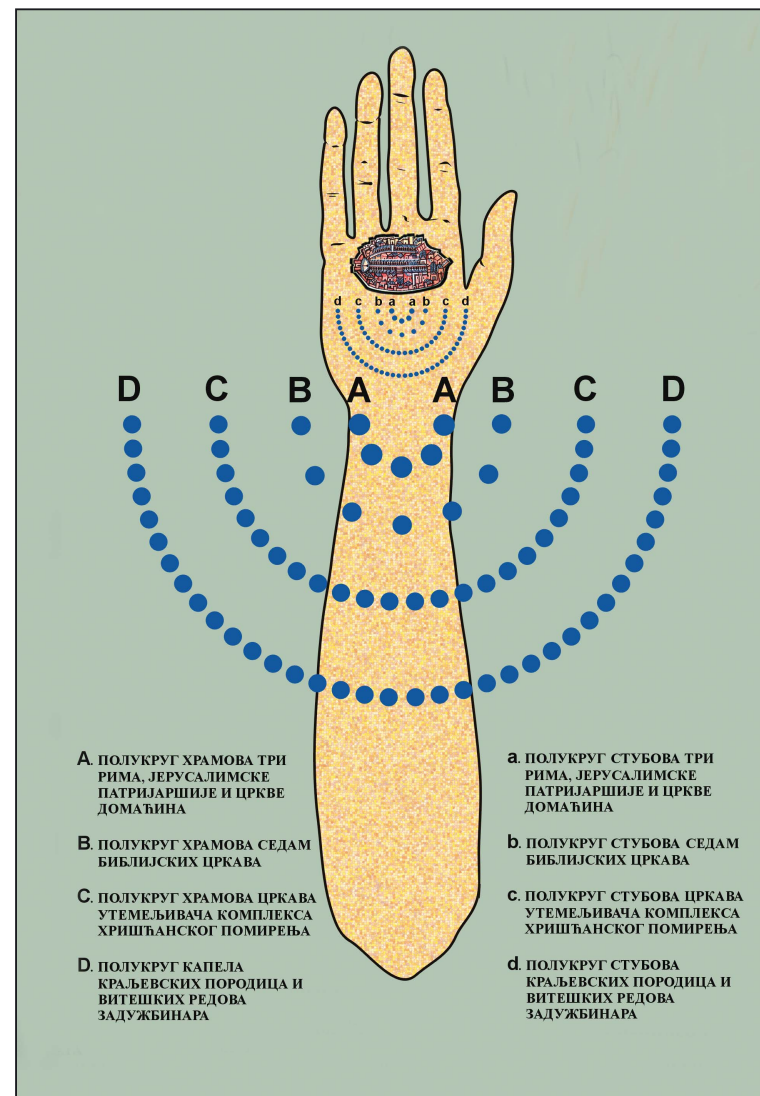
На простору између Дунава и Боке Которске, „невесте Јадрана“, на једној од уже одабраних енергетски јаких и функционално коректних локација, а по коначном благослову Српске православне цркве, наравно уз сагласности савезних и републичких институција, могао би се реализовати следећи урбанистичко-архитектонски концепт:

1. Мотив руке Светог Јована Крститеља реализован као партерно решење у мозаику представља централну осовину читавог овог сакралног комплекса. Рука завршава испруженом шаком окренутом ка небу, а усмереном ка истоку.

2. На длану шаке, у корену прстију, имплантирана је слика земаљског Јерусалима, такође изведена у мозаику. Око њене западне стране постављене су четири полукружне колоне стубова са архитектурним полукружним гредама које их повезују у целину.

Прва полукружна колонада са пет стубова симболички представља и заступа интересе три Рима (Рима – Ватикана, Константинопоља – Васељенске православне цркве и Москве – Руске православне цркве), Јерусалимске патријаршије и цркве домаћина-посредника – Српске православне цркве.

Друга полукружна колонада са седам стубова представља и заступа интересе седам библијских цркава: Ефеске, Смиранске, Пергамске, Тијатирске, Сардске, Филадельфиске и Лаодикијске.

*Просторни концепт сакралног дела комплекса
„Св. Јован Крститељ“*

Трећа полукружна колонада са 24 + x стубова представља и заступа интересе 24 + x црква донатора и утемељивача овог сакралног комплекса и храма сусретања и помирења.

Четврта полукружна колонада са 36+у стубова представља и заступа интересе 36 + у краљевских породица и витешких редова донатора и утемељивача овог сакралног комплекса и храма помирења.

Сви стубови и архитравне греде су исте висине али различити у материјалу, боји и симболичко-естетском дизајну. На сваком стубу је уклесан историјат онога коме стуб припада: цркве, краљевске породице или витешког реда.

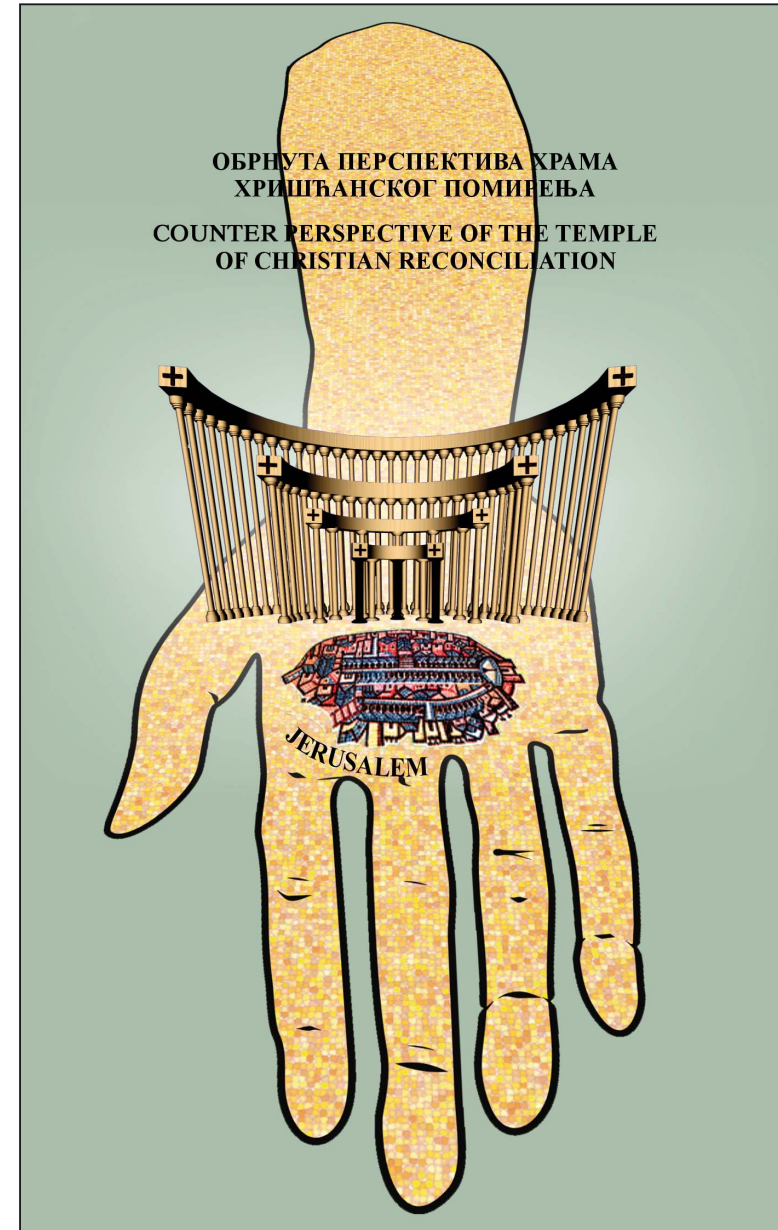
3. Око подлактице руке Св. Јована Претече у четири већа полукруга лоцирани су на подједнаким растојањима храмови/капеле (сваки у свом специфичном стилу) свих оних који су, као утемељивачи и донатори, обезбедили себи свој стуб у једној од четири полукружне колонаде на длану Св. Јована Крститеља. Четири полукружна распореда храмова/капела окренути су и отворени као четири полукружне колонаде стубова ка Истоку у очекивању другог доласка Христовог, односно доласка Небеског Јерусалима.

4. Молитвена богослужења врше се у храмовима/капелама (свако на свој специфичан начин).

5. Храм помирења је под отвореним небом, на длану руке Св. Јована Крститеља, јер „Бог који је створио свет и све што је у њему, он будући господар неба и земље не живи у рукотворенијем црквама“ (Дјела апостола 7,48).

6. Рука Св. Јована Крститеља Претече чувала би се у крипти у катакомбама испод длана изведеног у мозаику на површини комплекса.

7. Ужи избор оптималних локација, саобраћајна, инфраструктурна и хотелско-угоститељска решења за све хришћанске ходочаснике и туристе као и варијанте решења партерног мобилијара налазе се у истраживачкој документацији „Атељеа Девин“.

ПОГОВОР

Ако, по теологу проф. др Хансу Кунгу, „нема мира у свету без мира међу религијама“, онда свакако да се ни религије не могу међусобно мирити све док су саме у себи раскољене и завађене.

Сходно томе Војислав Д. Девић, проф. урбанизма, академик МСА, сматра да успешан и трајан дијалог са другим религијама хришћанство може остварити тек после међусобног помирења хришћана, упркос догматским разликама које су, у прошлом миленијуму, проузроковале обиље ратова, геноцида, погрома и унијаћења, као и других међусобних нимало хришћанских поступака.

Став је урбанисте Девића, да је у данашње време свехришћанско сусретање и помирење могуће и у оквиру догматских разлика, а оно, по њему, подразумева изградњу сакралног комплекса Храма свехришћанског сусретања и помирења „Св. Јован Крститељ“ који би представљао и симболички и стварни суживот свих хришћана, хришћанских цркава, краљевских породица и витешких редова.

Творац ове миротворитељске идеје, господин Девић, образлаже је следећим чињеницама:

а) Да би уопште дошло до јединства међу хришћанима потребно је прво да дође до помирења три Рима (Ватикана, Константинопоља и Москве) и других хришћанских центара.

б) То помирење, да би трајало, реално је могуће само на некој централној територији на којој се укрштају

Рука Св. Јована Крститеља

и преклапају гравитациони утицаји сва три Рима и других хришћанских центара. Та медијална помири-тељска земаљска територија, између Дунава и Боке Которске налази се, по Божијој промисли, под рели-гиозном јурисдикцијом аутокефалне Српске православне цркве.

в) Сакрални комплекс Храма свехришћанског сусре-тања и помирења „Свети Јован Крститељ“ заслужио је, пре свега, да буде подигнут у славу Светог Јована Претече, који је претходио Исусу Христу, који га је најавио и који га је крстио у реци Јордану, а затим и због тога што се рука Св. Јована Претече којом је рукоположен Божији син, налази, по милости Божијој, за сада, под заштитом Српске православне цркве, односно Митрополије црногорско-приморске, на Цети-њу у Цетињском манастиру.

Сходно тим обема јурисдикцијама, над средишњом територијом између три Рима и, од 1921. године над руком Св. Јована Крститеља, Српска православна црква је у оптималној, чак Богом даној позицији да читавој хришћанској васељени понуди могућност изградње сакралног комплекса Храма свехришћанског сусретања и помирења „Св. Јован Крститељ“.

Није лако, у овом моменту, проценити шта би Срби и Српска православна црква добили а шта би, можда, изгубили изградњом овог сакралног комплекса у Србији или Црној Гори.

Једно је сигурно, ова миротворна идеја академика Девића надилази значај сваке појединачне хришћанске цркве, сваке појединачне краљевске куће или витешког реда и значај било које државе. Њеним остварењем, тамо где црква и држава процене да се изградњом овог сакралног комплекса даје нова шанса хришћанству и хришћанима, отвориће се нова епоха миротворачке гло-бализације хришћанства.

Иницијативна група

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Рођен 1952. у Новом Саду. Дипломирао на урбанистичком смеру Архитектонског факултета у Београду 1977. године. Специјализирао урбанизам на Универзитету Париз VIII у Сен-Денију 1982/83. године. Изабран у звање редовног професора на Међународној словенској академији наука, образовања, културе и уметности у Москви 1995. године. Одликован меда-љом Новог века „Ко је ко“ 2000. године за „изузетна дости-гнућа која су обележила наше животе у многим пољима“ од стране Бароновог института „Ко је ко“ из Калифорније, САД.

Истраживач, теоретичар и практичар просторног плани-рања, урбанизма, архитектуре, заштите, градоградитељског наслеђа, екологије, футурологије и геостратешких пројеката. Учесник на тридесетак стручних и научних симпозијума југо-словенског, европског и светског нивоа са својим ауторским рефератима. Сарадник и аутор неколико десетина урбани-стичких планова и пројеката. Аутор већег броја чланака обја-вљених у стручној и дневној штампи. Аутор књига *Пројекти толеранције — мондијализам, екуменизам и православље*, 1996; *Прикривено име и непознати урбанолошки родопис Но-вога Сада*, 1997; *Може ли земљотрес угрозити сигурност Но-вога Сада?* 1998; *Етичко-еколошка посланица колегама архи-тектура и урбанистима III миленијума*, 1999. и *Србалбанопо-лис – град помирења XXI века*, 2002.

Заштитар новосадских тргова, гробаља и цркава. Борац за екологију и творац идеја биополиса – модела здравог, хар-моничног и пожељног града, олимпијаполиса – уравнотеженог града ненасилног мира, мудраполиса – заветног града печата са толеришућим баријерама, аскетополиса – стратегије само-ограничавања града, Екуменских конака крај светилишта Ма-рија Снежна на Текијама, Стратегије преживљавања градова у XXI веку, Фрушке горе као треће Свете горе и других.

*Аутор Војислав Д. Девић
испред слике „Усион и њад градограђења“*

Vojislav D. Dević

**THE CONCEPTUAL DESIGN
OF THE TEMPLE OF ALL-CHRISTIAN
MEETING AND RECONCILIATION
”St. JOHN THE BAPTIST“**

Translated into English by
Maja and Vuk Marković

PREFACE

The idea of Mr. Vojislav Devi}, architect from Novi Sad, for a symbolical temple of all-Christian meeting and reconciliation to be built over the hand of St. John the Baptist, somewhere in Serbia and Montenegro, deserves the attention of all the segments of the public – the believers, atheists and antitheists – for a number of reasons of which I shall stress the ones I consider the most important.

First of all, the divisions in the Christian world brought the Serbian people in the situation where it has, for centuries, inhabited the areas bordering east and/or west territories of Christianity. It was St. Sava who recognized them as being the West to the East and the East to the West. The idea of Mr. Vojislav Devi} would put Serbia and Montenegro in a situation where they could become the meeting place of Christian churches, a unique center of the Christian world for the first time in their history.

The realization of Mr. Devi}'s idea includes the construction of a large architectural complex with temples which would belong to different churches, states, dynasties and orders of knight-hood. From the point of view of urbanism, this complex would be conceptually unique in the world, and could also be of extreme architectural significance.

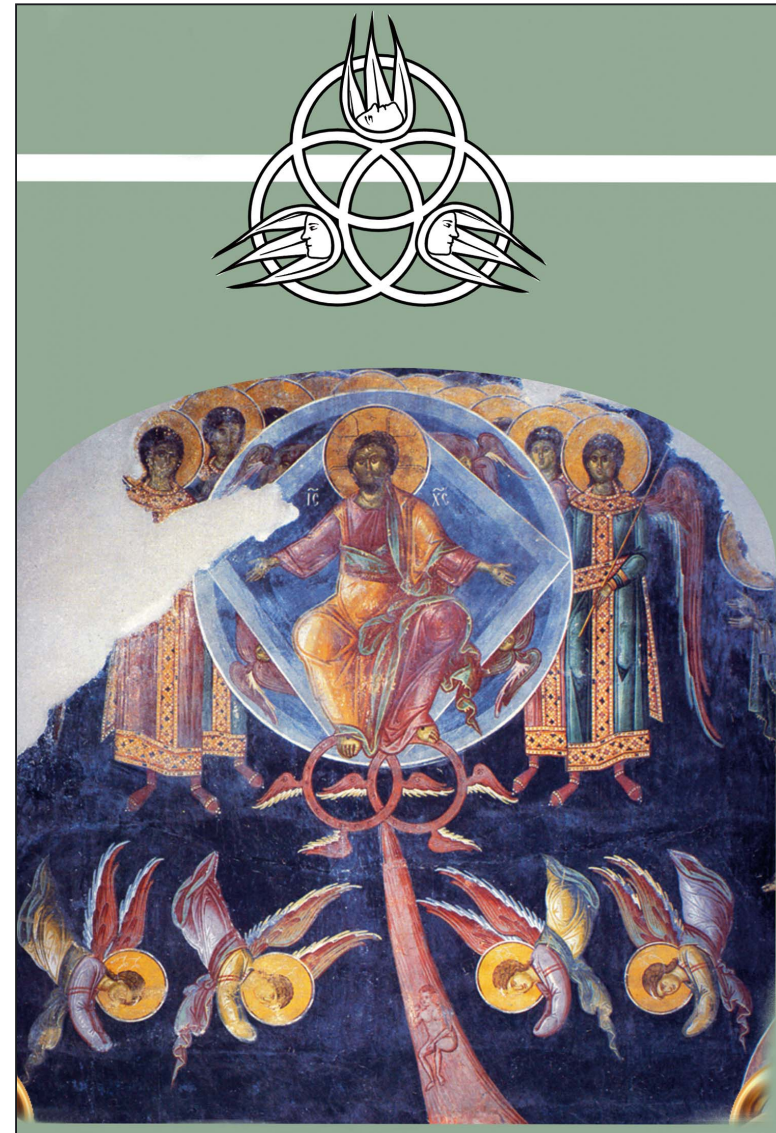
Apart from religious importance, the existence of such a complex in Serbia and Montenegro would also have a political, tourist, i.e. economic, cultural, i.e. artistic and other significance. Its construction would require a serious engagement of not only the Serbian Orthodox Church, but of the state as well.

**THE SACRAL COMPLEX WITH THE TEMPLE
OF MEETING AND RECONCILIATION
OF THE THREE ROMES AND OTHER
CHRISTIAN CENTRES UNDER THE HAND
OF St. JOHN THE BAPTIST
IN THE THIRD MILLENNIUM**

The modern world is in turmoil. The signs of the Apocalypse are present all over the world. Capitalism, bolshevism, communism, fascism, socialism, democracy, liberalism and other “liberation” movements, systems and economic and political forms have not brought solutions to the key problems of modern civilization, such as famine, diseases, pollution, fear and ethnic and religious conflicts.

Parliamentary monarchy as a state constitution and Christianity in its original Christ's essence have shown themselves to be a reliable and proven middle way between national and religious fundamentalisms. In the thrid millennium Christianity could become the key factor of stability and balance in the world torn by conflicts. To be able to set the example of balance and wisdom to others, Christianity first has to balance and reconcile within itself.

This is a review of an idea for the universal reconciliation of the three Romes, Protestant, Evangelical and other Christian centres, as well as the Christian royal families and orders of knighthood, under the hand of St. John the Baptist. It is the forces of evil that provoke conflicts and wars among the Orthodox, Catholic and Protestant churches, between the Christian royal families and orders of knighthood with the aim of gaining earthly treasures.

*Друџи долазак Исуса Хрусџа
Second coming of Jesus Christ*

During the first two millennia, God`s providence brought the hand of St. John the Predecessor several times to be guarded in Serbia and Montenegro. It is still in Montenegro, Cetinje, in Cetinje Monastery. The hand of St. John the Baptist still has too great universal importance and energetic - mystical power to be there for the salvation of only one people, even if the Serbian people, or only one king, even if Serbian or Montenegrin king.

The hand of St. John the Predecessor has deserved a whole sacral complex to be built in its honor, a complex with the temple of meeting and reconciliation of all-Christians, Christian Churches, royal families and orders of knighthood. This sacral complex of meeting and reconciliation dedicated to the hand that baptized Jesus Christ on the Jordan River should be built at the central location between the three Romes (Rome Vatican, Constantinople and Moscow) and the Protestant European centres. This center is to be sought in Europe, in Yugoslavia, Serbia and Montenegro, at a location between the biggest European rivers: the Danube (the biblical name Faison and antique names Ister and Matoas), one of the biblical “four rivers of Eden” (according to Constantine the Philosopher and Severian Gavalski) and Boka Kotorska, „the bride of the Adriatic”. Between the Danube and Boka Kotorska there are several exquisite energetic and highly vibrating locations for the foundation of this peacemaking Christian complex and temple.

There is no other central location except this one between the Danube and Boka Kotorska where the reconciliation of the three Romes and other Christian centres, royal families and orders of knighthood could be realized, nor is there another Christian relic but the hand of John the Baptist, with whose help it could be achieved.

The Church to act as the peacemaker and mediator among the Christian centres in conflict could be the Serbian Orthodox Church which is currently the host and guardian of the hand of St. John the Predecessor.

The reconciliation of all-Christians, Christian Churches, royal families and orders of knighthood under the hand of St. John the Baptist is not at a dogmatic level. Dogmatic religious differences still remain. Reconciliation is a common hope for

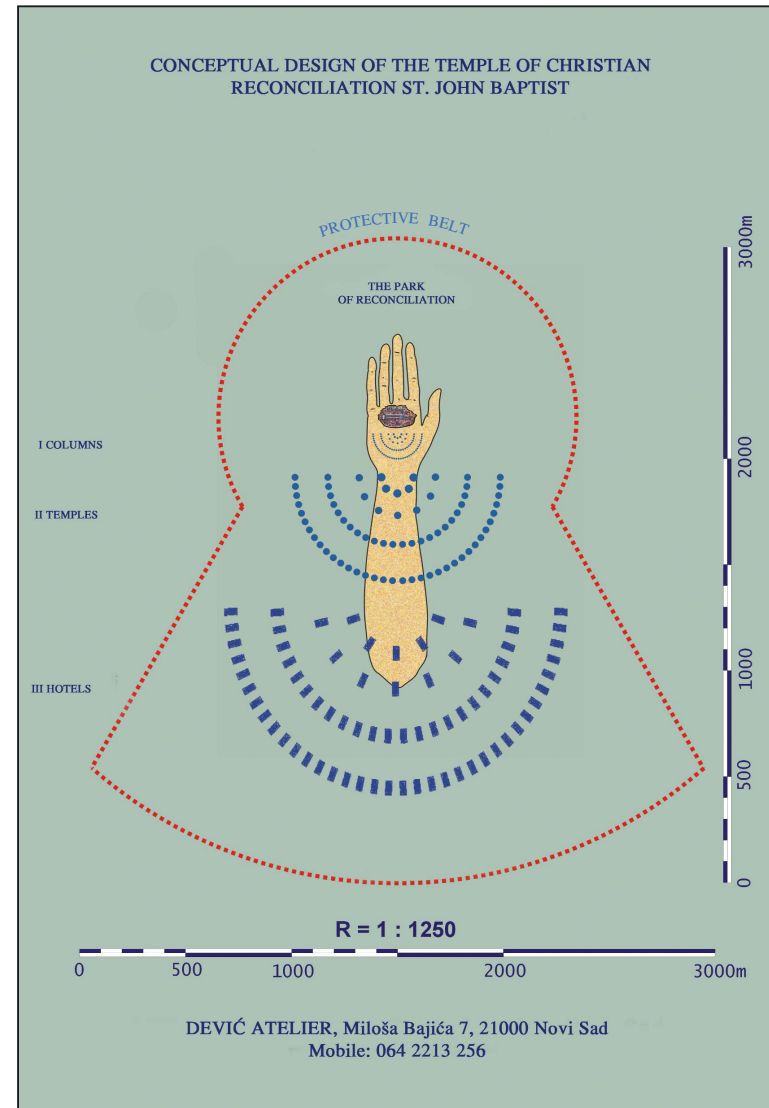

The Hand of St. John the Baptist in the Centre of the gravitational influences of the three Romes and other christian centres.

salvation and love for God, for God's creation and for one's neighbors, under the hand of St. John the Predecessor.

This Christian congregating sacred complex is not only the place for gathering of churches, monarchs and Christians, it should also become the place for healing all wounds, ending genocide and Uniatism in the name of Christ and the place for meeting and reconciliation of quarrelling brethren through mutual request for forgiveness by everyone from everybody and from God, but especially of the cleavage of Christian Churches and the Crusades during the second millennium, and thus, the place for the transfiguration of Christianity in the third millennium.

The aim of the sacral complex of all-Christian meeting and reconciliation is to reveal and announce to those who strive towards it and who gather around it the meaning of both Christ's comings, both Christ's natures, divine and human, i. e. both prophecies, the one from the waters of the Jordan (Epiphany) and the one from the island of Patmos (the second coming of Christ).

Conceptual design of the Temple of all-Christian meeting and reconciliation

**THE URBANIST-ARCHITECTURAL PLAN
OF THE SACRAL COMPLEX AND TEMPLE
OF CHRISTIAN RECONCILIATION**

We propose that the following urbanist-architectural project be realized in the area between the Danube and the Boka Kotorska bay (The Bride of the Adriatic) at one of the chosen energetically strong and functionally appropriate locations, with the blessing from the Serbian Orthodox Church, and with the consent of federal and republic institutions:

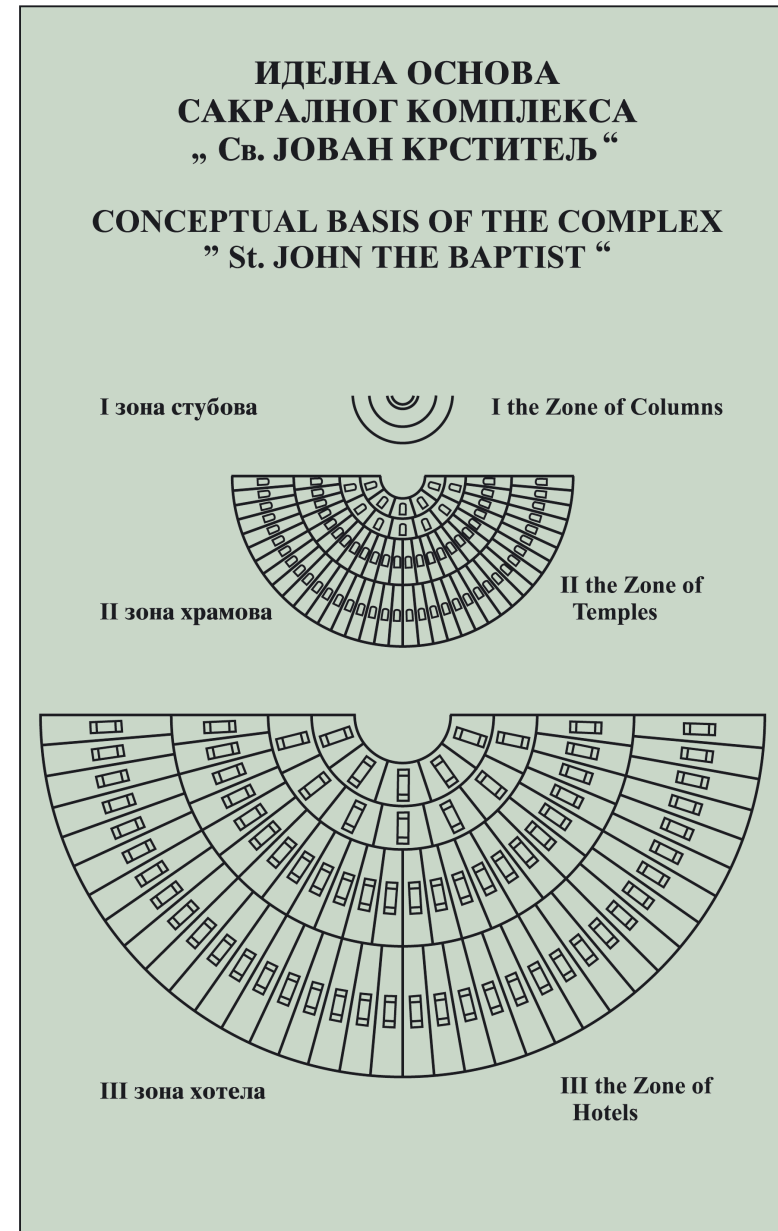
1. The motif of St. John the Baptist's arm, realized as a parterre and made in mosaic is the central axis of the whole sacral complex. The arm ends with the hand open towards the sky pointing to the east.

2. On the palm of the hand, at finger roots, lies the implanted image of earthly Jerusalem, also made in mosaic. Around its western side, four semicircular colonnades with semicircular architrave beams which join them into a whole.

The first semicircular colonnade with five columns symbolically represents the three Romes (Rome - Vatican, Constantinople - Ecumenical Orthodox Church and Moscow - Russian Orthodox Church), Jerusalem patriarchy and the host-mediator Church - Serbian Orthodox Church.

The second semicircular colonnade with seven columns represents the seven Biblical Churches: Ephesus, Smyrna, Pergamum, Thyatira, Sardis, Philadelphia and Laodicea.

The third semicircular colonnade with $24 + x$ columns represents the $24 + x$ donor churches and the founders of this sacral complex and the temple of reconciliation.

The fourth semicircular colonnade with $36 + y$ columns represents the $36 + y$ royal families and orders of knighthood, the donors and founders of this sacral complex and the temple of reconciliation.

All the columns and architrave beams are of the same height, but made of different materials and are different in colour and their symbolic and aesthetic design.

Each column contains carved history of those to whom it is devoted: the church, the royal family or the order of knighthood.

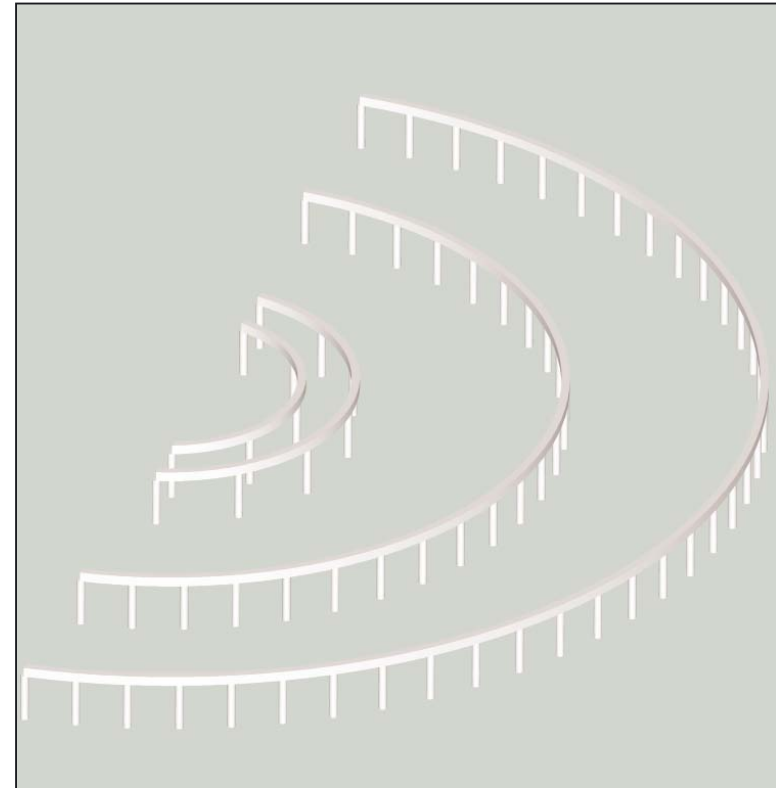
3. In four larger semicircles around the forearm of St. John the Baptist temples/chapels (each in its specific style) arranged at even distances. The temples/chapels are dedicated to those who, as donors and founders, are awarded one of the columns in the four colonnades on St. John the Baptist's palm. The four semicircular arrangements of temples/chapels, like the four semicircular colonnades, face the east in the expectation of Christ's second coming, i.e. the coming of Heavenly Jerusalem.

4. Holy services are held in the temples/chapels (each according to its own ritual procedure)

5. The temple of reconciliation lies in the open sky, on the palm of St. John the Baptist's hand, because "Howbeit the most High dwelleth not in temples made with hands; as saith the prophet." (The Acts, 7, 48)

6. The hand of St. John the Baptist would be kept in the crypt in the catacombs under its own palm made in mosaic on the surface of the complex.

7. The narrow choice of optimal locations, traffic, infrastructure and hotel-catering solutions for all Christian pilgrims and tourists, as well as the variants of parterre mobiliary can be obtained from Dević Studio.

Изглед 1 зоне стубова са архијравним гредима

The 1st Zone of columns with architrave beams

AFTERWARD

If, according to Professor Dr. Hans Kung "there is no peace in the world without the peace between the religions", then the religions, undoubtedly, cannot make peace as long as they are torn by conflicts and disharmony.

Accordingly, Vojislav D. Dević, professor of urbanism and member of the MCA Academy, holds that Christianity can establish a successful and lasting dialogue with other religions only after the reconciliation among the Christians, despite the dogmatic differences which caused a great number of wars, genocide, pogroms, uniatism and other hardly Christian acts in the last millennium.

The position of professor Dević is that today it is possible to achieve an all-Christian meeting and reconciliation even within the existing dogmatic differences, which, in his view, would demand building a sacral complex of the Temple of all-Christian meeting and reconciliation "St. John the Baptist" as a symbolical and actual place of coexistence of all Christians, Christian churches, royal families and orders of knighthood.

The initiator of this idea, Mr. Dević, supports it with the following arguments:

a) To achieve unity among the Christians, it is first necessary to achieve reconciliation between the three Romes (Vatican, Constantinople and Moscow) and other Christian centers.

b) In order for the reconciliation to last, it can realistically be sought only in some central territory where the gravitational influences of all three Romes and other Christian centers meet and cross. This medial reconciling earthly territory, between the Danube and Boka Kotorska, in God's providence, is in the religious jurisdiction of the autocephalous Serbian Orthodox Church.

The Hand of St. John the Baptist

c) *The sacral complex of the Temple of all-Christian meeting and reconciliation "St. John the Baptist" deserves, primarily, to be built in the glory of St. John the Predecessor who predeceased Jesus Christ and who announced his coming and baptized him in the Jordan River; as the hand of St. John the Predecessor which baptized Jesus Christ is, in God's mercy, kept by the Serbian Orthodox Church, i.e. the Montenegrin-coastal Metropolis, in Cetinje Monastery.*

With both of these two jurisdictions, over the medial territory between the three Romes and, after 1921, over the hand of St. John the Baptist, Serbian Orthodox Church is in an optimal, or even God given position in all of the Christian universe, to offer the possibility of building the sacral complex of the Temple of all-Christian meeting and reconciliation "St. John the Baptist".

It is not easy, at this moment, to judge what Serbs and the Serbian Orthodox Church would gain and what they might perhaps lose with the building of this sacral complex in Serbia or Montenegro.

One thing is certain: this peacemaking idea of academician Dević surpasses the significance of any single Christian church, any single royal house or order of knighthood and significance of any state. Its realization, where the Church and the state decide that the building of this sacral complex gives a new chance for Christianity and Christians, will open a new era of peacemaking globalization of Christianity.

The Initiative Group

A NOTE ABOUT THE AUTHOR

Vojislav Dević was born in 1952 in Novi Sad; in 1977 he graduated from the Faculty of Architecture in Belgrade, Department of Town Planning and in 1982/83 specialized town planning at the University Paris VIII Saint-Denis. In 1955, he was awarded the title of full professor at the International Slavic Academy of Sciences. Education, Culture and Art in Moscow. He was honored with the medal of New Age "Who is who" for "exceptional achievements which marked our lives in many fields" by Baron's Who is Who Institute from California, USA, 2000.

Mr. Dević is a researcher, theoretician and practitioner of town planning, architecture, ecology, futurology and geostrategic projects. He took part in about thirty professional and scientific symposia at Yugoslav, European and world level with his authorial papers.

In addition, he has contributed to, as a co-author or author, to several dozen town plans and projects, as well as the author of a number of articles published in the professional periodicals and daily press, author of the books *The Project Of Tolerance - Mondialism, Ecumenism and Orthodoxy (1996)*, *The Hidden Name and the Unknown Urban Genealogy of Novi Sad (1997)*, *Can an Earthquake Endanger the Safety of Novi Sad? (1998)*, *Ethical-ecological epistle to the fellow-architects and urban planners of the 3rd millennium (1999)*, and *SRBALBANOPOLIS - city of reconciliation of the 21 st century*.

He is a protector of Novi Sad squares, graveyards and churches, a promoter of ecology and the creator of the ideas of BIOPOLIS, the model of a healthy, harmonic and desirable town, OLYMPIAPOLIS, the balanced town of non-violent peace, MUDRAPOLIS, the Testimonial town of the seal with the tolerant barriers, ASCETOPOPOLIS, the strategy of town self-restriction, the Ecumenical shelters near the Holy Place Marija Snezna at Tekija, the strategy of town survival in the 21 st century, Fruska gora as third Holy Mountain and others.

*The Author Vojislav D. Dević
Behind is „the Picture of Rise and Fall of city building“*

ДОКУМЕНТАЦИЈА DOCUMENTATION

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗА ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ
И МЕЂУОПШТИНСКУ САРАДЊУ
број:
01. 10. 2002. године
НОВИ САД

Академик МСА Војислав Девећ проф. урбанизма
Милоша Бајића 7.
Нови Сад

После увида у пројекат изградње "Храма хришћанског помирења" Покрајински секретаријат за локалну самоуправу и међуопштинску сарадњу сматра да би изградња једног таквог комплекса у Војводини била пожељна. Разлоге налазимо у чињеници да је поменути сакрални комплекс "Храма хришћанског помирења" у потпуности сагласан са војвођанском мултикултуралношћу и мултиконфесионалношћу и да би постојање таквог комплекса допринело даљој афирмацији Војводине као традиционалне екуменски настројене средине.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Емил Фејзулахи

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ
Број: службено
Дана: 07. октобра 2002. године
НОВИ САД

Академик МСА Војислав Девећ, професор урбанизма
Милоша Бајића 7

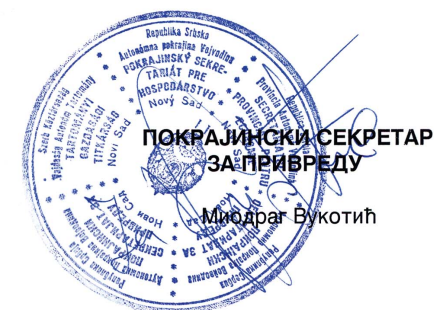
НОВИ САД

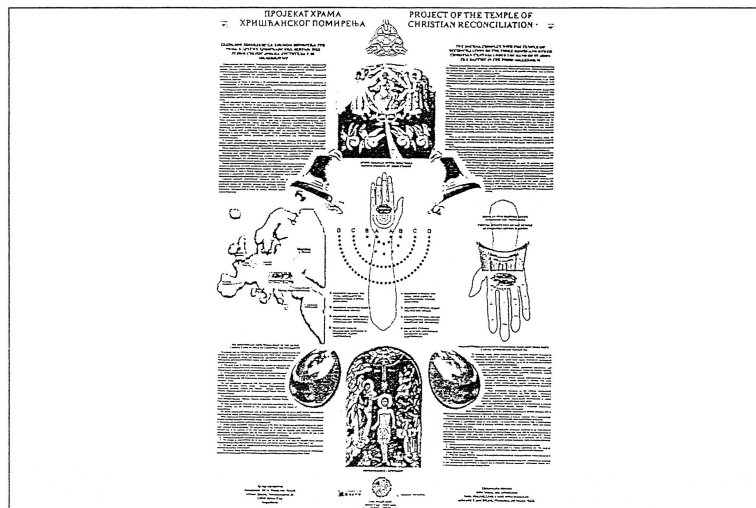
Поштовани господине Девећу!

На основу увида у постојећу документацију, и свестраног разматрања приложене документације, сматрамо да са започетим активностима изградње "Храма хришћанског помирења" треба наставити. У том смислу подржавамо започете активности и на плану оперативне реализације истих као Секретаријат стојимо Вам на располагању.

Остајем са поштовањем

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
ЗА ПРИВРЕДУ
Милош Вукотић

4. УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКАТ ХРАМА ХРИШЋАНСКОГ ПОМИРЕЊА
URBAN DESIGN OF CHRISTIAN RECONCILIATION TEMPLE

04.

Година израде: 2002. година,
 Аутор плана: ВОЈИСЛАВ ДЕВИЋ, академик МСА
 Институција: АТЕЉЕ ДЕВИЋ

Знаци апокалипсе су присутни дилем земљиног шара. Аутор процењује да би хришћанство и парламентарни монархизам могли да постану у III миленијуму кључни фактор стабилности и равнотеже у завађеном свету. Аутор предлаже, у виду урбанистичког пројекта, идеју васељенског помирења три тима (Ватикана, Константинопоља и Москве), протестантских, евангелистичких и других хришћанских центара, као и хришћанских краљевских породица и витешких редова, а под руком св. Јована Крститеља. Аутор процењује да би реализацијом храма хришћанског помирења престали хиљадугодишњи геноциди, унијаћења, погроми и крсташки ратови међу хришћанима. Очекује се сагласност Савезног и Републичког министарства вера за овај урбанистички пројекат.

Урбанистички пројекти и реализација 4.04. Urban designs and realizations

САЛОН УРБАНИЗМА

УДРУЖЕЊЕ УРБАНИСТА СРБИЈЕ
 URBAN PLANNERS UNION OF SERBIA

ПРЕМИЈЕРНА ПОСТАВКА
 КРАГУЈЕВАЦ
 8. - 15. НОВЕМБАР 2002. ГОДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ
 ЗА АРХИТЕКТУРУ, УРБАНИЗАМ И ГРАДИТЕЉСТВО

Број: службено
 Дана: 30.12.2002.
 Нови Сад

ВОЈИСЛАВ ДЕВИЋ
 Милоша Бајића 7
 Нови Сад

Поштовани,

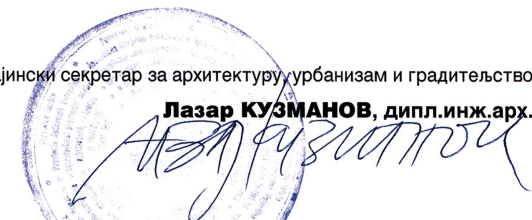
Пројекат изградње „Храма хришћанског помирења,“ и целокупна идеја коју сте ми више пута изложили је врло позитивна и има широки смисао, поготово за средину као што је Војводина, на чијем тлу се преплиће мноштво вера и мноштво култура. Свакако, имате подршку Покрајинског секретаријата за архитектуру, урбанизам и градитељство да наставите на истраживачко анимационим активностима и промоцији читаве идеје.

Наравно, морам да Вам скренем пажњу и на друге проблеме који су свакако у овом тренутку и много важнији и пре свега реалнији, а односе се на завршетак великог броја сакралних објеката који се граде на територији АП Војводине (углавном православних храмова), за чији завршетак нема довољно финансијских средстава, као и на то да мноштво објеката наше културне баштине, у грађевинском смислу, толико дотрајава да се поставља и питање њиховог опстанка и потребна је брза акција на њиховој ревитализацији. Било би добро да целокупну своју енергију усресредите и на решавање ових питања која су много животиња и у овом тренутку много потребнија и где нам је Ваша помоћ преко потребна, како би сачували наше архитектонско наслеђе.

С поштовањем,

Покрајински секретар за архитектуру, урбанизам и градитељство

Лазар КУЗМАНОВ, дипл.инж.арх.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

21000 Нови Сад, Булевар Михајла Пупина 25

CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA
CHAMBRE ECONOMIQUE DE VOJVODINE
ХОЗЯЙСТВЕННАЯ ПАЛАТА ВОЕВОДИНЫ
WIRTSCHAFTSKAMMER DER PROVINZ VOJVODINA

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ
Број: Службено
Дана: 07. фебруара 2003. године
НОВИ САД

Odbor za razvoj i istraživanje
Broj: 05/3 sl
Datum: 01.02. 2003. g.

QG 710-10

Akademik MSA Vojislav Dević
Miloša Vlaića 7
21000 Novi Sad

Poštovani g. Deviću,

Nakon detaljnog razmatranja Vašeg Zahteva, kao i materijala poslatih povodom inicijative za osnivanje *Urbanističkog projekta Hrama hrišćanskog pomirenja*, Stručna služba Odbor za razvoj i istraživanje došla je zaključka da sadržinski okvir ove inicijativa nije u neposrednom delokrugu rada *Privredne komore Vojvodine*.

Međutim, imajući u vidu, da se u Vašem materijalu iznosi nagoveštaj da bi izgradnja ovakvog kompleksa uključivalo i angažovanje brojnih pratećih delatnosti na širem području, a koje mogu biti od interesa za privredu i u funkciji razvoja određenog broja privrednih grana – od građevinske industrije do turizma – načelno podržavamo ovu ideju, kao i započete aktivnosti na njenoj promociji.

Srdačan pozdrav,

Sekretar Odbora za razvoj

Milija STANKOVIC

Академик МСА
Војислав Девић, проф. урбанизма
М.Бајића бр.7, 21000 Нови Сад

Поштовани господине Девићу, на основу дописа који смо Вам упутили 07.10.2002.године, а на основу увида у започете активности изградње "Храма хришћанског помирења", те Вашег поновног дописа, од 30.01.2003.године, и даље стојимо на становишту да започете активности треба конкретизовати.

У првом кораку, ако смо добро схватили суштину Вашег дописа, активности би требале пре свега бити сумерене у правцу избора могуће локације на територији АП Војводине.

Из дописа се види да би то могле бити неке од наведених општина у Вашем допису од 30.01.2003.године, но сматрамо да, уколико буде постојала могућност да се наведени пројекат реализује и на територији неке друге општине и то уђе у разматрање.

Сматрамо да је први корак који сада треба предузети изналажење минималних средстава за почетак рада на изради идејне и друге документације. Како је унутар Извршног већа, Секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, Извршно веће АП Војводине тематски опредељено, упућујемо Вас на исти, а од Секретаријата за привреду имаћете подршку у другом кораку (изналажење донатора и заинтересованих привредних субјеката за конкретну реализацију докумената проистеклих из првог корака реализације овог Пројекта).

Срдачан поздрав,

УДРУЖЕЊЕ УРБАНИСТА СРБИЈЕ
Војвођанско удружење урбаниста
НОВИ САД, Булевар цара Лазара 3/III

Број: службено
Дана: 20. 03. 2003.

ВОЈИСЛАВ ДЕВИЋ

НОВИ САД
Милоша Бајића 7

Ваш Захтев од 15 јануара 2003. године, пројекат изградње "Храма хришћанског помирења" и Вашу целокупну идеју смо размотрили на састанку одржаном у Бачкој Паланци 20. марта 2003. године.

Закључено је да Вашу изузетну идеју треба подржати и поред евидентних проблема који се могу очекивати у коначном избору и обезбеђивању простора који би одговарао Вашој идеји, како по положају тако и по величини, као и у обезбеђивању неопходних финансијских средстава за припрему и реализацију такве идеје.

У жељи да се Ваша идеја оствари с поштовањем,

АРХИТЕКТУРА КАО СТВАРАЊЕ СВЕТА

Војислав Девић, Пројекат храма хришћанског помирења, 2002.

Posle projekta Grada srpsko-albanskog pomirenja XXI veka (Srbalbanopolis, 1998.) novosadski arh. Vojslav Devic nas ponovo iznenađuje i zadivljuje dubinom filozofskog, etičkog i arhitektonskog promišljanja prostora Balkanskog poluostrva. Stvaranje jednog ovakvog centra (sveta), u svojoj realnosti izvođenja i okončanja projekta, predstavlja klasičan primer arhitektonsko-misaone utopije, koja zaslužuje pažnju novim pogledima na istoriju i religiju, kao i savremenim povezivanjem sakralnih građevina sa velikim kapitalom turizma, hotela, banaka i trgovačkih centara. Investiciona vrednost ovog ambicioznog i fascinantnog projekat bi se kretala između 3-4 milijarde \$, dok bi se čitav projekat, po proračunima autora, u redovnoj eksploataciji, isplatio u roku od nekoliko godina. U isto vreme, projekat bi bio velika šansa za generacije stavalaca i građevinara, dok bi njegova realizacija donela punu uposlenost domaćih proizvodnih kapaciteta kao i značajne novosti na estetskom i ekološkom planu. Projekat Hrama hrišćanskog pomirenja arh. Devića dobio je podršku više društvenih institucija i ministarstava a izlagač je na 11. Salonu urbanizma u Kragujevcu i izložbi FORMA 2002. u Novom Sadu. (V. M.)

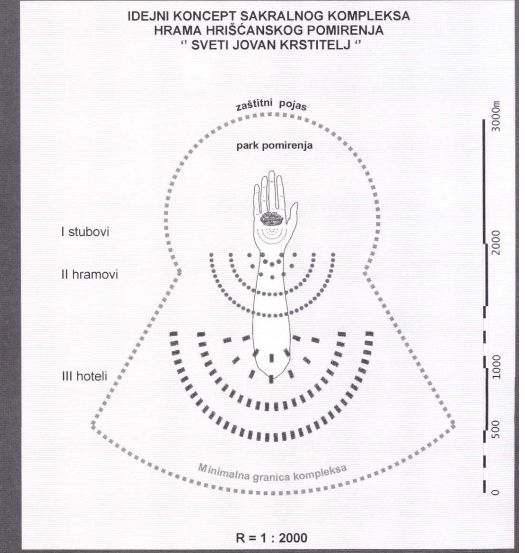
Ruka svetog Jovana Krstitelja (Preteče), koja se kao posebna relikvija čuva u Cetinskom manastiru u Crnoj Gori, zaslužila je da joj se podigne čitav sakralni kompleks, sa hramom pomirenja svih hrišćana, hrišćanskih crkava, kraljevskih porodica i viteških redova. Takav sakralni kompleks pomirenja, posvećen ruci koja je krstila Isusa Hristosa na reci Jordanu, treba podići u težišnom prostoru između "tri Rima" (Rim, Konstantinopolj i Moskva) i protestantskih evropskih centara. To traženo težište nalazi se u Evropi, Jugoslaviji, Srbiji i Crnoj Gori, na prostoru između najveće evropske reke Dunava i Boke Kotorske, gde postoji nekoliko izuzetnih energetskih lokacija za utemeljenje ovog mirotvornog hrišćanskog kompleksa i hrama. Ovakav saborni sakralni kompleks ne bi bio samo mesto sabiranja crkava, monarha i hrišćana, već bi trebao postati i mesto zaceljenja svih rana, genocida i unijačenja u ime Hrista, kao i mesto pomirenja zaračene braće i naroda.

Urbanističko-arhitektonski koncept sakralnog kompleksa

Motiv ruke svetog Jovana Krstitelja, realizovan kao parterno rešenje u mozaiku, predstavlja centralnu osovinu čitavog sakralnog kompleksa. Ruka završava ispruženom šakom, okrenutom ka nebu i usmerenom ka istoku. Na dlanu šake, u korenu prstiju, implementirana je slika zemaljskog Jerusalima, takođe izvedenog u mozaiku. Oko njene zapadne strane postavljene su četiri polukružne kolonade stubova sa arhitravnim polukružnim gredama koje ih povezuju u celinu. Svi stubovi i arhitravne grede su iste visine ali različitih materijala, boje i simbolično-estetskog dizajna. Na svakom stubu je uklesan istorijat onoga kome stub pripada: crkve, kraljevske porodice ili viteškog reda. Oko podlaktice ruke svetog Jovana Krstitelja, u četiri veća polukruga, locirani su na podjednakim rastojanjima hramovi / kapele - svaki u svom specifičnom stilu - svih onih koji su, kao utemeljivači i donatori, obezbedili sebi stub u jednoj od četiri polukružne kolonade na

dlanu. Molitvena bogoslužjenja vrše se u hramovima / kapelama, svako na svoj specifičan način. Hram pomirenja je pod otvorenim nebom, na dlanu ruke svetog Jovana Krstitelja jer "Bog koji je stvorio svet i sve što je u njemu, on buduću gospodara neba i zemlje, ne živi u rukotvoreni-jem crkvama" (Dela Apostolska 7, 48.). Ruka svetog Jovana Krstitelja čuvala bi se u kripti katakombi izgrađenih ispod sopstvenog

dlanu izvedenog u mozaiku, na površini kompleksa. Uži izbor optimalnih lokacija, saobraćajna, infrastrukturna i hotelsko-ugostiteljska rešenja za sve hrišćanske hodočasnike i turiste, kao i varijante rešenja parternog mobilijara, nalaze se u istraživačkoj dokumentaciji autora. Deo teksta arh. Vojslava Devića iz obrazloženja projekta Hrama hrišćanskog pomirenja

DANS, broj 41, mart 2003

КАНЦЕЛАРИЈА
Њ.К.В. Престолонаследника
АЛЕКСАНДРА

КАНЦЕЛАРИЈА
Њ.К.В. Престолонаследника
АЛЕКСАНДРА

13. март 2003.

Г-дин Војислав Девих
Милоша Бајића 7
21000 Нови Сад

Поштовани господине Девиху,

Њ.К.В. Престолонаследник Александар II најлепше Вам захваљује на писму које сте послали са молбом да подржи истраживачко анимационе активности у вези са промоцијом идеје за изградњу сакрално помирителског комплекса "Свети Јован Крститељ".

Будући да се у Вашој молби ради о сакралном објекту, Канцеларија Њ.К.В. Престолонаследника Александра II обавештава Вас да би за било какву врсту подршке таквој изградњи било неопходно најпре узети у обзир званичан став Српске Православне Цркве.

У нади да ћете разумети и уважити разлог због којег Њ.К.В. Престолонаследник Александар II није у могућности да Вашој молби изађе у сусрет, молим Вас да примите његове срдачне поздраве и искрене жеље за свако добро.

С поштовањем,

Душан Бабац

КРАЉЕВСКИ ДВОР, БЕОГРАД, ЈУГОСЛАВИЈА
Телефон: +381 11 306 4000 Факсимил: +381 11 306 4040
officeyu@royalfamily.org www.royalfamily.org

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ВЕРА

Бр: 08-00-20/2003-01
21. април 2003. год.

Академик Војислав Девих
Нови Сад

Поштовани господине Девиху,

Поводом Вашег писма од 15. априла 2003. године желим да искажем пуно разумевање Министарства вера Владе Србије за идеју о изградњи Храма свехришћанског помирења на територији Епархије сремске Српске православне цркве, као и да пружим пуну подршку њеној реализацији.

Овакав Храм несумњиво би допринео даљем јачању постојеће верске толеранције на територији Војводине, као и изградњи мултиконфесионалног друштва по мери европских стандарда у домену поштовања верских слобода и права грађана.

Остварен амбијент сарадње и разумевања како цркава и верских заједница међусобно, тако и у њиховом односу са државом, потврђен у току поступка враћања верске наставе у школски систем Србије, представља у свету јединствен пример и највећу заложу међуконфесионалне толеранције у нашем друштву.

Желим, такође, да Вам укажем на неопходност да своје напоре координирате са Његовим Преосвештенством Епископом сремским Г. Василијем, како би идеја изградње Храма свехришћанског помирења на територији Епархије сремске могла да се реализује на најбољи могући начин и у што краћем року.

С поштовањем,

МИНИСТАР
Проф. др Војислав Миловановић

АДРЕСА ЗА ПОШТУ: 11 000 БЕОГРАД, НЕМАЊИНА 11
ТЕЛ/ФАКС: (381 - 11) 33-42-629, 33-42-979, 33-46-649; E-MAIL: MIN_VERA@UZZPRO.SR.GOV.YU

СРБИЈА И ЦРНА ГОРА
МИНИСТАРСТВО ЗА УНУТРАШЊЕ ЕКОНОМСКЕ ОДНОСЕ
ЗАВОД ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ СВОЈИНУ

Број: А-93/03/1

Датум: 30. 04. 2003. године

Београд

На основу члана 170. Закона о ауторском и сродним правима ("Службени лист СРЈ", бр. 24/98), Завод за интелектуалну својину издаје

ПОТВРДУ
О УНОШЕЊУ У ЕВИДЕНЦИЈУ И ДЕПОНОВАЊУ
АУТОРСКИХ ДЕЛА И ПРЕДМЕТА СРОДНИХ ПРАВА

Подносиоцу пријаве број А -93/03 од 24. 04. 2003. године, за уношење у евиденцију и депоновање ауторских дела и предмета сродних права, чији је подносилац Војислав Д. Девећ, ул. Милоша Бајића 7, 21000 Нови Сад, потврђује се да је

дело под насловом: **ИДЕЈНИ КОНЦЕПТ
ХРАМА СВЕХРИШЋАНСКОГ ПОМИРЕЊА
"СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЉ"**

врста дела: **Урбанистички пројекат
(у прилогу: штампани текст, цртежи, планови)**

на коме је као аутор назначен подносилац пријаве Војислав Д. Девећ, ул. Милоша Бајића 7, 21000 Нови Сад, депоновано и унето у евиденцију депонованих ауторских дела и предмета сродних права у Заводу за интелектуалну својину, дана 24. 04. 2003. године, под редним бројем **587**.

Достављено:

- подносиоцу пријаве
Војислав Д. Девећ,
ул. Милоша Бајића 7, 21000 Нови Сад
- Групи за ауторско и сродна права

Благога Жарковић
Директор

PROFESSOR DR. HANS KÜNG
WALDHÄUSER STRASSE 23 • D-72076 TÜBINGEN
TEL. 07071 62646 • FAX 07071 610140

13 May 2003

Professor Vojislav Devic
MSA Academician
Devic Studio
Milosa Bajica 7

21000 Novi Sad
Serbia and Crna Gora

Dear Mr. Devic,

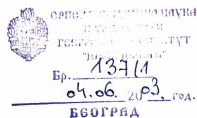
Many thanks for sending me your conceptual design of the Temple of all-Christian meeting and reconciliation. This is a very useful project, but it is so ambitious that you will certainly face major financial problems.

In order to support you I am sending you our brochure on »World Religions, Universal Peace, Global Ethic«. I am sure this gives you many suggestions with regard to the content and perspective of your project.

With all good wishes.

Yours sincerely,

+ under separate cover

ГЕОГРАФСКИ ИНСТИТУТ "ЈОВАН ЦВИЈИЋ" СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ
Geographical Institute "Jovan Cvijic" of Serbian Academy of Sciences and Arts
Dura Јакшић str. 9, 11000 Belgrade, Serbia, Yugoslavia
Phone: 381 11 636 276, Fax/phone: 381 11 637 597, E. mail: GICISANU@EUnet.yu

**Мишљење о идеји Академика арх. Војислава Девића
о изградњи комплекса Храма свехришћанског сусретања и помирења**

Идеју Господина Војислава Девића о изградњи Храма свехришћанског сусретања и помирења подржавам из неколико разлога од којих сада, укратко, наводим оне које сматрамо за најбитније.

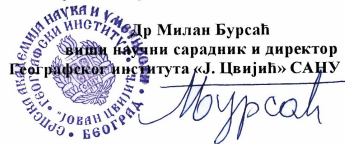
Прво, овај Пројекат заснован је на чињеницама живота – простор Балкана, и Србије у њему, је подручје додира и прожимања великих империјалних – државних, религиозних и етничких - корпуса /система. Изворно, Балкан је подручје на коме се додирују православно и католичко хришћанство, а у протеклих неколико стотина година на Балкану и у Србији населили су се и ислам, и јудаизам, и протестантизам, као и друге цркве. Због тога, Храм, чију изградњу предлаже Академик Војислав Девић, «природно» је изградити управо на простору српских земаља. У том смислу, Пројекат на свој начин потврђује и мисао Светог Саве о Србији (и Балкану) као Истоку Запада и Западу Истока – што се потврдило кроз протеклих скоро хиљаду година историје Срба.

Друго, Србија је транзитна земља која има веома вредне споменике природе и културе, али ти споменици, још увек, нису ни довољно уређени и заштићени, а ни презентирани на начин који одговара не само њиховом рангу, већ и њиховим вредностима. У том смислу, «недостатак» споменика у Србији - нарочито споменика културе – је и у томе што су они изван оног система стереотипа на које су навикли грађани европског запада. Уколико дође до изградње Храма, по предлогу Академика Војислава Девића, Свет и Србија би добили јединствен верски центар, а Србија и веома јак туристички мотив, а путници у транзиту јак разлог за задржавање.

Конечно, комплекс Храма свехришћанског помирења, мислимо, да је могуће и да би требало изградити на земљишту Српске Православне Цркве која би, на тај начин, постала домаћин свим хришћанским верницима добре воље. Никако овај Храм не би требало градити методом акционарства, или на неки други начин. Не би га требало градити на начин који би омогућио да такав комплекс постане полигон за испољавање моћи световних интереса – то би било, мишљења смо, и против интереса српског народа и Српске Православне Цркве и, сигурно, против интереса државе.

Остајемо у вери и нади да ће наведена идеја бити и реализована

Др Милан Бурсаћ
виши научни сарадник и директор
Географског института «Ј. Цвијић» САНУ
Београд, на Спасовдан 2003.

МОСКОВСКИЙ ПАТРИАРХАТ
СВЯЩЕННЫЙ СИНОД
РУССКОЙ ПРАВОСЛАВНОЙ ЦЕРКВИ
ОТДЕЛ ВНЕШНИХ ЦЕРКОВНЫХ
СВЯЗЕЙ

115191 Москва, Даниловский вал, 22
Данилов монастырь, ОБЦС
Телефон: (095) 954-04-54
Телефакс: (095) 230-26-19

№ 1529

MOSCOW PATRIARCHATE
RUSSIAN ORTHODOX CHURCH
HOLY SYNOD
DEPARTMENT FOR EXTERNAL
CHURCH RELATIONS

Danilov Monastery
22, Danilovsky Val, Moscow 115191
Phone: (095) 954-04-54
Fax: (095) 230-26-19

3 июля 2003 г.

Академику Международной Славянской Академии
профессору Воиславу Девичу

Уважаемый господин Девич!

В ответ на Ваше письмо от 20 июня 2003 г. о возможности строительства религиозного комплекса в г. Нови Сад, Сербия и Черногория, сообщая Вам, что рассмотрение этого вопроса по существу возможно только после ознакомления с официальным отзывом на это предложение Священноначалия Сербской Православной Церкви.

С уважением,

Секретарь
по межправославным отношениям
Отдела внешних церковных связей
Московского Патриархата

протоиерей Николай Балашов

Dr. Otto v. Habsburg
Le Président
Hindenburgstraße 15
D-82343 Pöcking
Tel. + 49-81 57-7015
Fax + 49-81 57-7087
E-Mail: habsburg@habsburg.de

Pöcking, July 31st, 2003

Dear Mr. Dević,

Your letter of July 18th and the enclosures reached our office, while Dr. Otto von Habsburg is absent from here. He was informed and asked me to thank you most warmly for your information about your project. It shows a deep ideal, but Dr. von Habsburg has to tell you that he sees no chance at present because of the attitude in Moscow. The matter could only have a chance with a real change in Moscow, which would become likely only with other persons.

Dr. von Habsburg sends you his best regards.

Yours sincerely

E. Zingraff
(Secretary)

САДРЖАЈ

<i>Предговор</i>	5
Сакрални комплекс са Храмом сусретања и помирења три Рима и других хришћанских центара под руком Св. Јована Крститеља у III миленијуму	8
Урбанистичко-архитектонски концепт сакралног комплекса и Храма свехришћанског сусретања и помирења	14
<i>Поговор</i>	18
<i>Белешка о аутору</i>	21
<i>Документација</i>	43

CONTENT

<i>Preface</i>	25
The sacral complex with the Temple of meeting and reconciliation of the three Romes and other Christian centres under the hand of " St. John the Baptist" in the third millennium	28
The urbanist-architectural plan of the sacral complex and Temple of all-Christian meeting and reconciliation	34
<i>Afterward</i>	38
<i>A note about the Author</i>	41
<i>Documentation</i>	43

Војислав Д. Девић
ИДЕЈНИ КОНЦЕПТ ХРАМА
СВЕХРИШЋАНСКОГ СУСРЕТАЊА И ПОМИРЕЊА
„Св. ЈОВАН КРСТИТЕЉ“

Издање аутора:
Војислав Д. Девић,
Милоша Бајића 7, Нови Сад

Лектура и коректура српског текста
Јелица Недић

Графичка обрада
Драгољуб Станковић
Граф. инж. Душан Радивојац

Припрема за штампу
„ИГТ“, Нови Сад
e-mail: radivojac@ptt.yu

Штампа
Daniel Print
2003.

Тираж
1000

ISBN 86-904685-0-1

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

281.961 : 264-045 Jovan Krsitelj, sveti
248.154
261.8
726
23/28
711.4

ДЕВИЋ, Војислав Д.

Идејни концепт храма свехришћанског сусретања и помирења
"Св. Јован Крститељ" = The conceptual design of the temple of all-christian meet-
ing and reconciliation St. John the Vartist / Војислав Д. Девић ; превод на
енглески Маја и Вук Марковић. – Нови Сад : аутор, 2003 (Нови Сад :
Daniel Print). – 60 стр. : илустр. ; 21 cm

Текст на срп. и енгл. језику. - Тираж 1.000

ISBN 86-904685-0-1

а) Јован Крститељ, свети б) Помирење (религија) ц) Црквена архитектура
д) Хришћанство е) Урбанизам

COBISS.SR-ID 188560135